

STATENS

INKÖPSCENTRAL

An aerial photograph of a city, likely Stockholm, Sweden, taken during the "golden hour" of sunset. The city is built on islands and connected by bridges. A large, prominent building with a flat roof and many windows is in the center. A wide river flows through the city, with several bridges crossing it. The sky is a mix of orange, pink, and blue. In the foreground, several ferries are docked at a pier.

Introduktionswebbinarium –
Avrop från de statliga ramavtalen
Alexandra Jolinger Dalle Vacche
2026-05-22

SIC flyttar till Upphandlings- myndigheten – inga förändringar i ramavtalen

Regeringen har beslutat att uppgiften att upphandla samordnade ramavtal ska flyttas från Kammarkollegiet till Upphandlingsmyndigheten den 1 januari 2027. Detta är en del av den översyn som presenterades i betänkandet SOU 2025:13.

- Arbetet pågår just nu för att planera övergången.
- Ingen direkt förändring för avropande myndigheter eller ramavtalsleverantörer.

Fakta om Statens inköpscentral

- Bildades 1 januari 2011
- Förvaltar cirka 2 250 ramavtal med ungefär 770 leverantörer inom 48 ramavtalsområden
- Cirka 70 personer
- 100 % avgiftsfinansierade

Under år 2025 omsatte Statens inköpscentrals ramavtal ca 17,9 mdkr

Offentlig upphandling omsätter över 1000 miljarder kronor per år. Det motsvarar en sjättedel av BNP.

Statens inköpscentrals uppdrag

- Ingå och förvalta ramavtal som är avsedda för statliga myndigheter.
- Inom IT-området gäller uppdraget hela offentliga förvaltningen, dvs. även kommuner och regioner.
- Verka för att bästa möjliga villkor skapas för myndigheternas anskaffning av varor och tjänster.

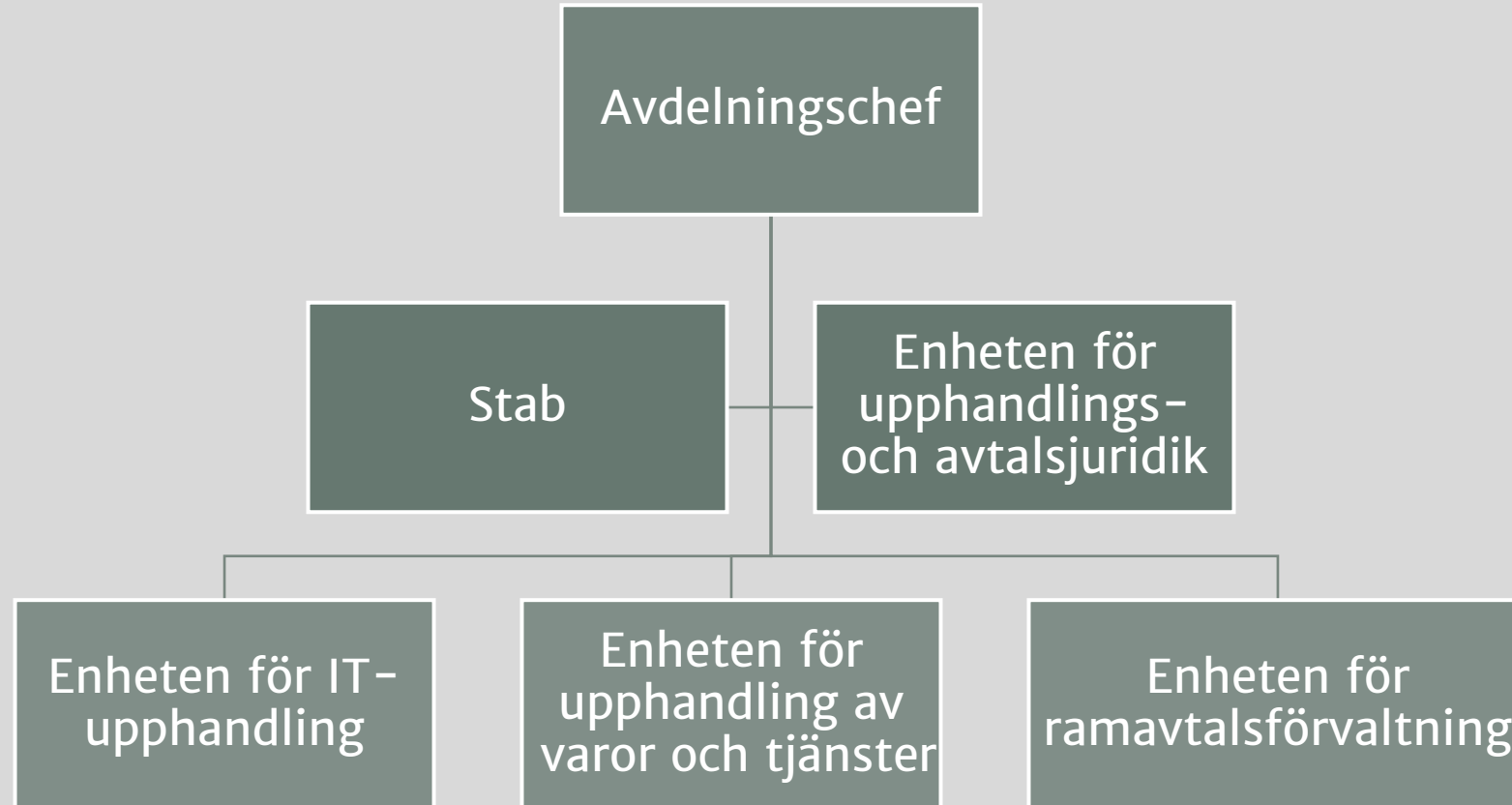
Syfte

Att åstadkomma besparingar genom att:

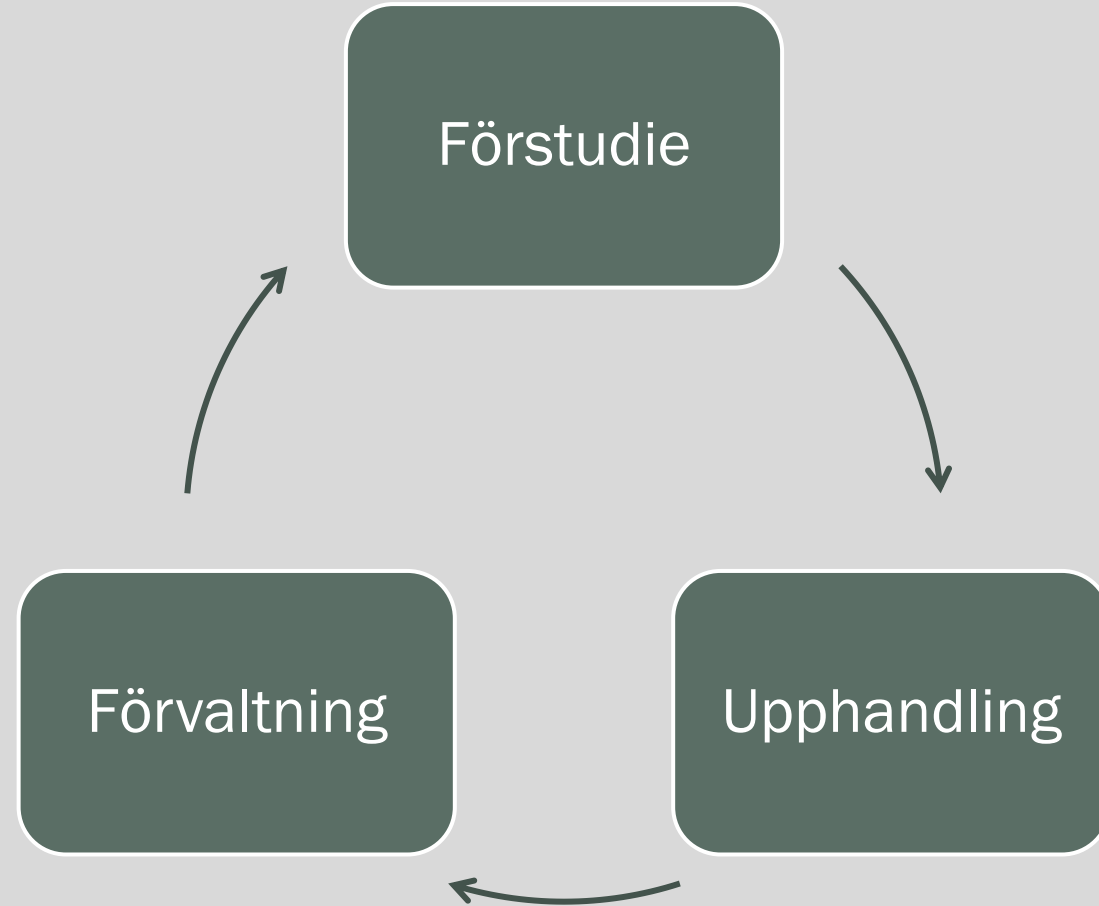
- reducera myndigheternas administrativa kostnader vid upphandlingar och,
- skapa ekonomiskt mer förmånliga villkor.

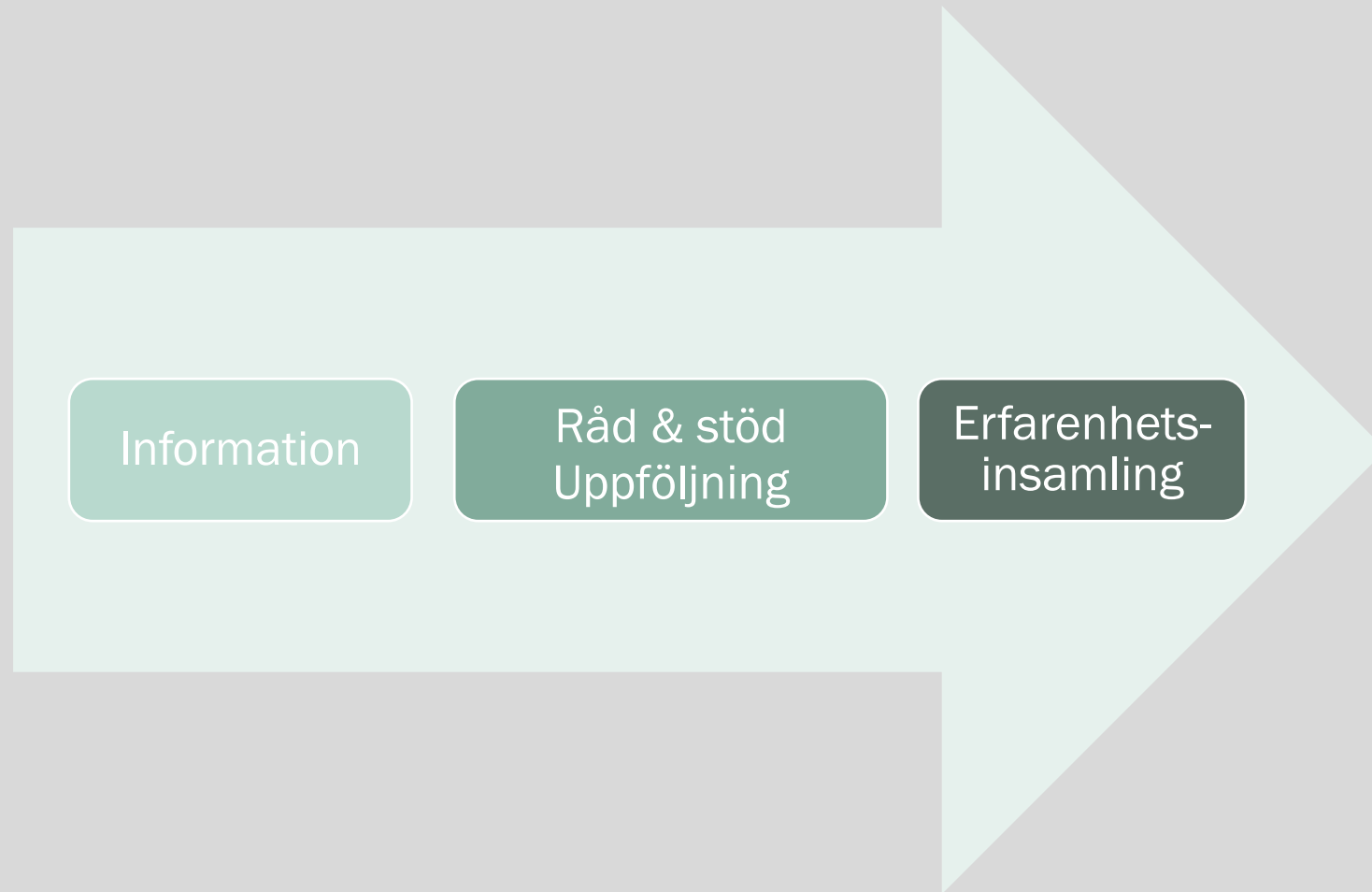
Organisation

Ramavtalens kretslopp

Ramavtalsförvaltning

Fokusområden

E-handel

Försörjningstrygghet

Hållbarhet

Informationssäkerhet

Tillgänglighet

Hållbarhet i de statliga ramavtalen

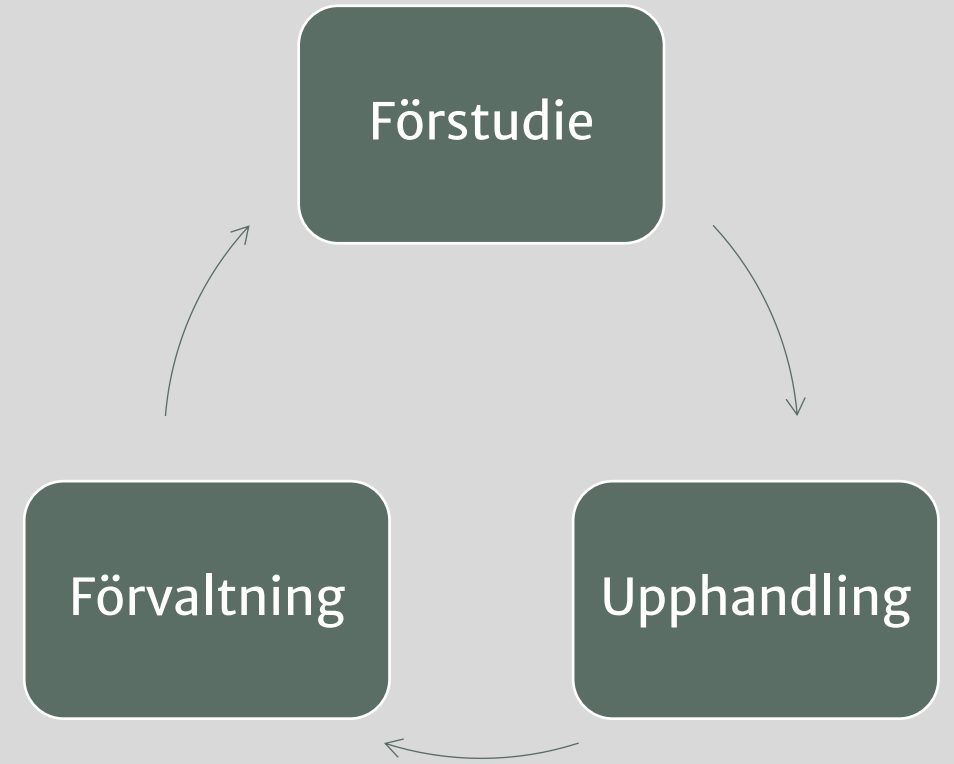
Ekonomisk hållbarhet
resurseffektivitet

Miljö

ledningssystem,
miljö- och hälsofarliga ämnen,
energieffektivitet,
cirkularitet,
klimatpåverkan

Social hållbarhet

mänskliga rättigheter,
arbetstagares rättigheter,
antikorruption,
antidiskriminering

Hållbarhet i ramavtalen för Bärbara datorer; Datorer, mobiltelefoner och surfplattor

- Miljöledningssystem
- Förutsättning för rekonditionerad hårdvara
- Reservdelar tillgängliga i fem år
- Återvunnet material
- Reparation av hårdvara
- Batteriets hälsotillstånd
- Säkerhetsuppdateringar
- Säkra transporter, säker radering av data
- Nya bärbara med eget ägande: 3 års garanti
- Hållbarhetsintyg
- Certifierade restaureringscenter och materialåtervinningscenter

Hållbarhet vid avrop

- Certifierade produkter (datorer, skärmar)
- Reservdelar och reparation
- Rekonditionerad hårdvara
- Återvunnet material
- Återtag, återbruk och återvinning
- Enheter får inte vara låsta eller konfigurerade på ett sätt som försvårar återbruk

Hållbarhet i ramavtal städjänster (Stockholms län)

- Miljöledningssystem (kvalificeringskrav)
- Personalkostnader (kvalificeringskrav)
- Miljömärkta städkemikalier (tekniskt krav)
- Miljömärkta pappersprodukter (tekniskt krav)
- Friskvårdsbidrag för personal (tilldelningskriterium)
- Friskvårdstimme för personal (tilldelningskriterium)
- Underleverantörer ska uppfylla krav (särskilda kontraktsvillkor)
- Arbetsrättsliga villkor (särskilda kontraktsvillkor)

Hållbarhet vid avrop av städjänster (vid FKU)

- Sysselsättningsfrämjande krav

Hållbarhet i ramavtal tjänstefordon

- Förordning om miljö- och trafiksäkerhet (tekniskt krav) – skyldighet att välja miljöbil
- Miljöbil sedan 1 jan 2026 = nollutsläpp av koldioxid dvs elbilar eller vätgasdrivna fordon
- Emissionskraven enligt Euro 6 (tekniskt krav)
- Nybilsgarantier och rostskyddsgaranti (tilldelningskriterium)
- Grundläggande rättigheter för arbetstagare (särskilda kontraktsvillkor)

Hållbarhet vid avrop av tjänstefordon (vid FKU)

- Garantier
- Högre krav avseende CO₂-utsläpp

Har ni frågor om hållbarhet i de statliga ramavtalen välkomna att kontakta mig:

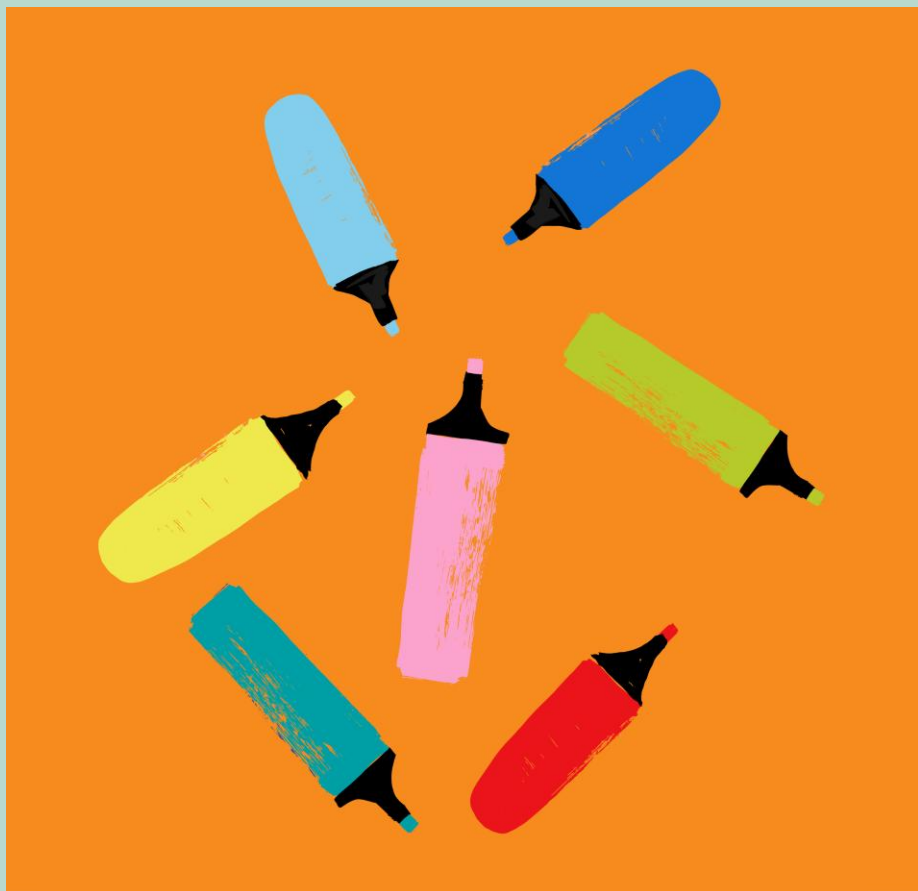
- hallbarhetsic@kammarkollegiet.se
- kathleen.mccaughey@kammarkollegiet.se

LOU och avrop från de statliga ramavtalen

Direktivet, lagen och principerna

- Merparten av alla offentliga anskaffningar styrs av Lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) som grundar sig på EU-direktivet 2014/24/EU.
- Lagen (och direktivet) har till syfte att främja den fria rörligheten av varor och tjänster på den inre marknaden.
- Lagens regler bygger på sex grundläggande principer:
 - Öppenhet (transparens),
 - Likabehandling,
 - Proportionalitet,
 - Icke-diskriminering
 - Ömsesidigt erkännande och
 - Konkurrens

Öppenhetsprincipen

- Även kallad principen om transparens.
- Upphandlingar ska präglas av öppenhet (transparens) och förutsebarhet. Det innebär att uppgifter som avser upphandlingen inte får hemlighållas och att upphandlingen ska annonseras offentligt.
- Utvärderingsmodeller som inte syftar till att fastställa det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet strider mot öppenhetsprincipen.

Likabehandlingsprincipen

- Alla leverantörer ska ges samma förutsättningar att delta i upphandlingen.
- Likabehandlingsprincipen innebär att lika situationer inte får behandlas olika och att olika situationer inte får behandlas lika
- Likabehandlingsprincipen innebär också att en rimligt informerad och normalt omsorgsfull leverantör ska kunna förstå vad som efterfrågas.

Proportionalitetsprincipen

- Med proportionalitetsprincipen avses att kraven på leverantören och kraven i kravspecifikationen måste ha ett naturligt samband med och stå i rimlig proportion till det som upphandlas.
- Bedömningen sker utifrån följande tre steg:

1. Bedömning om kravet är en **lämplig och effektiv** åtgärd för att uppnå det eftersträvade syftet.
2. Bedömning om åtgärden ansågs **nödvändig**, och något **mindre ingripande alternativ** kunde inte visas.
3. Bedömning om den **negativa effekterna** var inte så stora att åtgärden var oproportionerlig eller överdriven jämfört med det **eftersträvade syftet**.

Avropsberättigade

- För att få använda ett statligt ramavtal krävs att den upphandlande myndigheten är avropsberättigad.
- Myndigheter under regeringen är per automatik avropsberättigade samt som utgångspunkt skyldiga att använda de statliga ramavtalen.
- Övriga myndigheter och motsvarande kan bli avropsberättigade om de genom s.k. bekräftelse inför varje ramavtalsupphandling.
- Kommuner och regioner kan bli avropsberättigade på ramavtalen inom IT och telekom genom s.k. bekräftelse inför varje ramavtalsupphandling

Ansvarsfördelning

Statens inköpscentral ansvarar för att:

- Säkerställa att ramavtal ingås, förvaltas och följs upp
- Att upphandlingsprocessen genomförs enligt LOU
- Informera och stödja avropande myndigheter

Avropsberättigade myndigheter ansvarar för:

- Avropets utformning
- Att avropsprocessen följer ramavtalet och LOU
- Att kontraktet följs upp.

Avropsprocessen

Behovsanalys

- Börja med en behovsanalys som grund för att välja ramavtal, kartlägga och precisera behoven som ligger till grund för avropet
- Innan ett avrop genomförs kan man om nödvändigt en dialog med marknaden/ramavtalsleverantörerna genomföras
- Vid behovsinventeringen bör potentiella framtida behov identifieras så att även dessa kan omfattas av avropet, t.ex. som optioner
- Planera avropet

Val av ramavtal

- Alla ramavtal som Statens inköpscentral har upphandlat finns på avropa.se
- Ramavtalen är kategoriserade i ramavtalsområden utifrån vilka varor eller tjänster som ramavtalet omfattar
- I varje ramavtalsområde finns flera ramavtal
- Behovet avgör vilket ramavtal som är tillämpligt
- Vid osäkerhet, kontakta ramavtalsförvaltaren!

Avrop och kontrakt

- På ramavtalssidan hittar du information och stöd för avrop
- Läs vägledningen, allmänna villkor, kravspecifikation samt övriga stöddokument
- Kontakta ramavtalsförvaltaren vid eventuella frågor kring avropet
- Hur avropet sedan genomförs beror på vilken avropsform som finns i ramavtalet

Avrop och kontrakt

Avropsformer

- Rangordning
- Särskild fördelningsnyckel
- Förnyad konkurrensutsättning
- Ett ramavtal kan ha flera avropsformer

Avrop och kontrakt

Avropsformer - rangordning

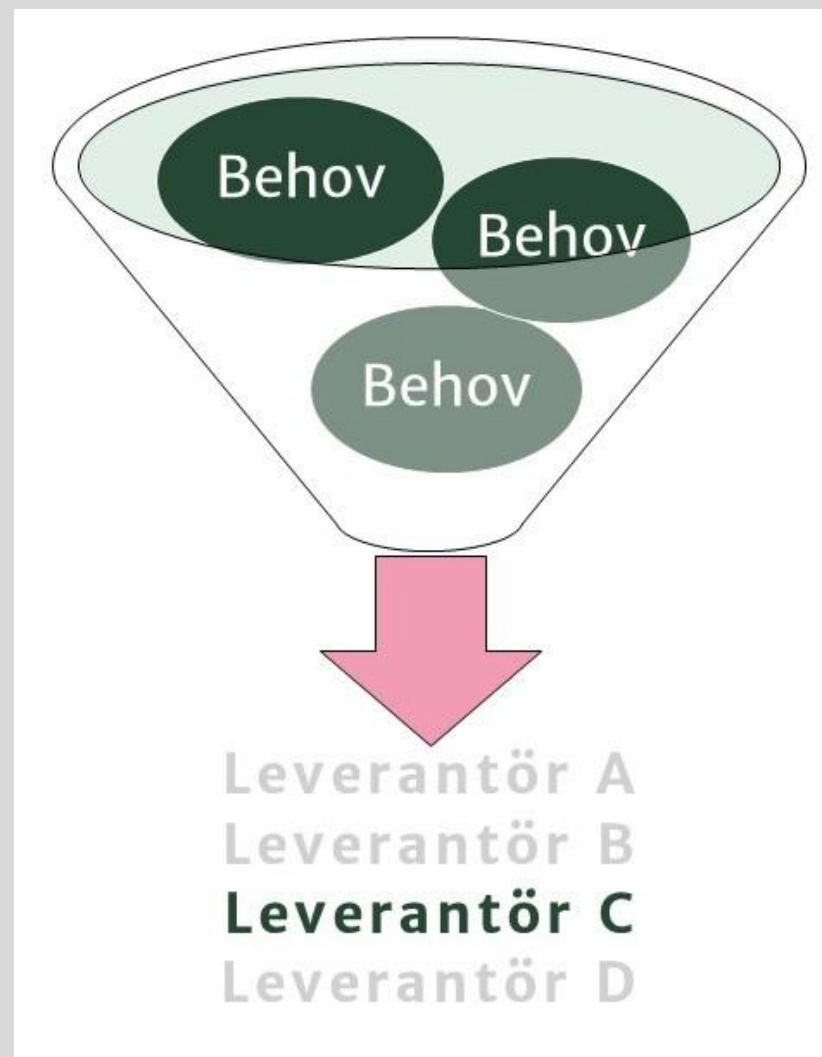
- Samtliga villkor fastställda, ytterligare krav på varan eller tjänsten får inte ställas
- Avropen ska alltid följa den fastställda rangordningen
- Mindre möjlighet att påverka den kommande leveransen, men snabb och enkel avropsprocess
- Finns i ramavtal med tydlig kravställda varor eller tjänster

Avrop och kontrakt

Avropsformer - särskild fördelningsnyckel

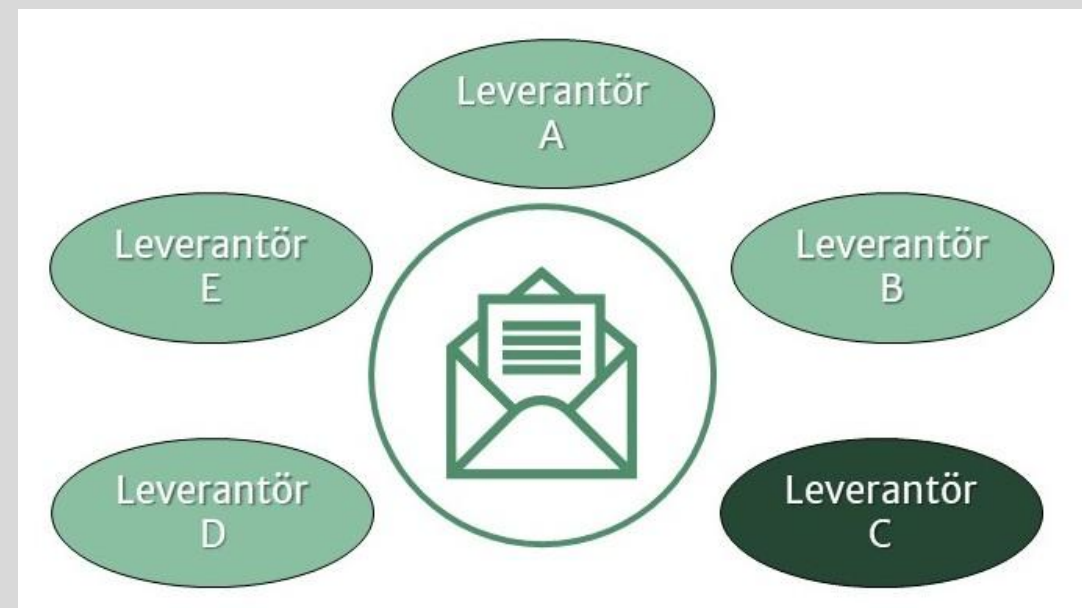
- Även kallad dynamisk rangordning
- Fastställda villkor, men val av leverantör bestäms genom en kombination av era behov och en i förväg fastställd modell
- Avropet skickas till den leverantör som bäst kan tillgodose behovet utifrån kriterier som är fastställda i ramavtalet

Avrop och kontrakt

Avropsformer - förnyad konkurrensutsättning

- Möjlighet att anpassa avropet genom att ställa egna krav och precisera villkor
- Skapar konkurrens mellan leverantörerna vid varje avrop
- Teckna kontrakt med den leverantör som erbjuder ekonomiskt mest fördelaktiga lösningen
- ”Mini-upphandling”
- Frivillig avtalsspärr

Avrop och kontrakt

Kravställning

- Vid avrop får nödvändiga preciseringar och vid behov kompletteringar av ställda krav och villkor i ramavtalsupphandling göras.
- Viktigt att säkerställa (krav på kraven):
 - Kravet måste ha en koppling till varan eller tjänsten som avropas
 - Kravet måste uttryckligen framgå av avropet
 - Myndigheten får inte ha en obegränsad valfrihet vid bedömningen av kravet
 - Kravet får inte bryta mot de upphandlingsrättsliga principerna

Avrop och kontrakt

Kravställning

Det finns fyra typer av "krav" som myndigheten får ställa vid ett avrop:

- Formella krav (på anbudet)
- Tekniska krav
- Tilldelningskriterier
- Särskilda kontraktsvillkor

OBS! Inga kvalificeringskrav får ställas

- Kvalificeringskrav avser allmänna krav på leverantörens lämplighet, som exempelvis krav på ekonomisk ställning och teknisk eller yrkesmässig kapacitet.

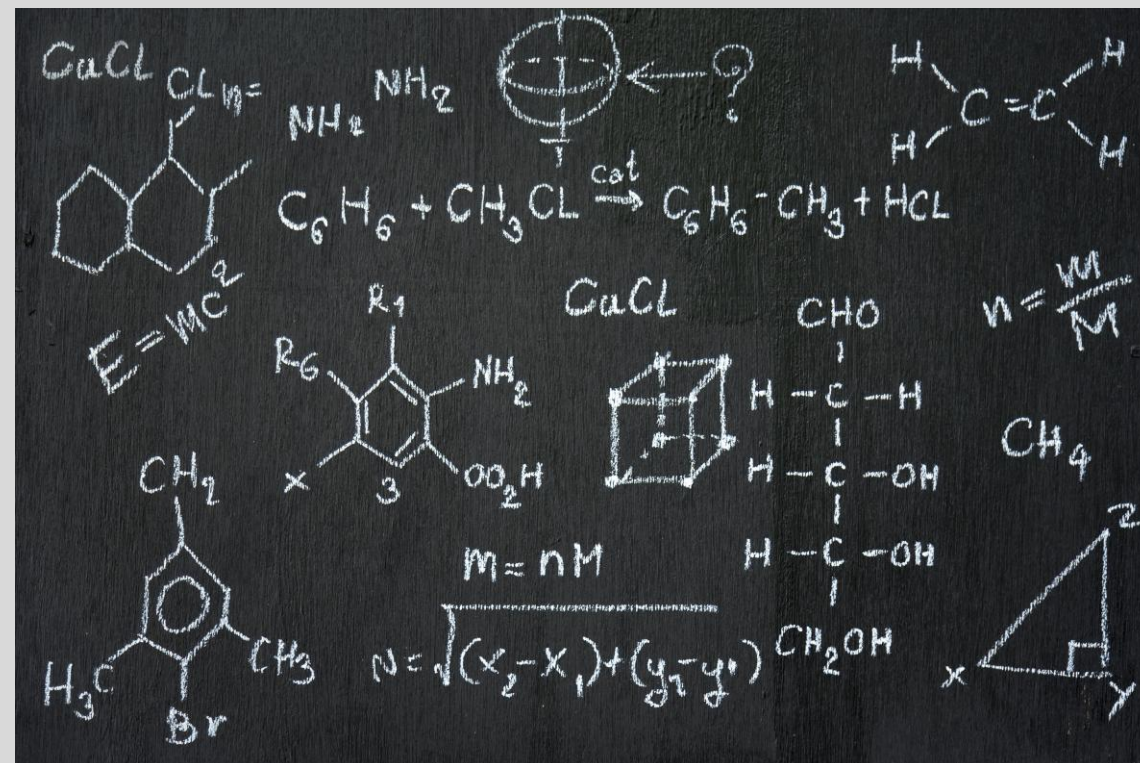

Avrop och kontrakt

Kravställning

Tekniska krav ("ska-krav")

- Obligatoriska krav på varans eller tjänstens funktionalitet eller prestanda ställs genom s.k. tekniska krav, exempelvis kvalitetsnivåer, miljöprestanda, användningsområde, säkerhet och mått osv.
- Tekniskt krav i form av teknisk standard får kravställas om standarden finns tillgänglig för samtliga ramavtalsleverantörer.
- Krav på visst varumärke är ej tillåtet!
- Kraven prövas (kontrolleras) innan tilldelningsbeslut.

Avrop och kontrakt

Tilldelningsgrund

- Det finns tre olika grunder för tilldelning av ett kontrakt
 - Pris
 - Kostnad
 - Bästa förhållandet mellan pris och kvalitet
- Det framgår av ramavtalet vilken grund för utvärdering som ska användas.

Avrop och kontrakt

Tilldelningskriterier ("bör-krav")

- När ett kontrakt utvärderas på grunden kostnad eller bästa förhållandet mellan pris och kvalitet används tilldelningskriterier.
- Tilldelningskriterier är egenskaper på varan eller tjänsten som inte är obligatoriska att uppfylla utan istället ger ett mervärde vid utvärderingen.
- Tilldelningskriterier kan vara exempelvis tekniska och funktionella egenskaper, kvalitet, miljöegenskaper, leverans- och genomförandetid samt estetik.
- Det ska framgå hur kriterierna värderas samt viktas vid utvärderingen genom en s.k. utvärderingsmodell.

Avrop och kontrakt

Särskilda kontraktsvillkor

- Allmänna villkor gäller oavsett, därutöver gäller särskilda kontraktsvillkor.
- Särskilda kontraktsvillkor kan läggas till för hur leverans av varan eller tjänsten ska genomföras till enskild avropsberättigad.
- Villkoren kontrolleras inte innan tilldelningsbeslut utan säkerställs vid leverans.
- Villkoren får enbart preciseras i enlighet med vad som framgår i villkoret.
- Kontrakt får löpa längre än ramavtalets giltighetstid.

Leverans och uppföljning

- Slutligen ska leverans ske utifrån er avropsförfrågan och tecknade kontrakt
- Avropande myndigheter ansvarar för att följa upp sina avropade kontrakt
- Säkerställ att ni får det som omfattas av ert kontrakt enligt avtalade villkor
- Dokumentera problem och avvikelser och för dialog med ramavtalsleverantören
- Kontakta ramavtalsförvaltaren vid behov av stöd

Avstegsanmälan

- Statliga myndigheter under regeringen ska som utgångspunkt alltid använda de statliga ramavtalen.
- Om myndigheten finner att en annan form av avtal sammantaget är bättre kan ett avsteg göras.
- Om myndigheten väljer att göra avsteg från ett ramavtal **ska** skälen för detta meddelas Kammarkollegiet. Formulär finns på avropa.se.
- Övriga avropsberättigade omfattas inte av förordning (1998:796) om statlig inköpssamordning.

Värt att tänka på

- Vid upphandling och även vid avrop gäller offentlighet och sekretess som utgångspunkt
- Möjlighet att föra dialog med ramavtalsleverantörerna innan avrop
- Undvik krav på varumärke, hellre kompatibilitet
- Priser och prisjusteringar
- Avrop får avbrytas

Praktiskt exempel - Rekryteringstjänster

Ramavtalet för Rekryteringstjänster

Introduktionswebbinarium
20260522

Agenda

- Ramavtalet Rekryteringstjänster
 - Avtalets omfattning
 - Ramavtalets delområden
 - Avropsordning
 - Kravkatalog
 - Priser
- [Avropa.se](https://www.avropa.se)
- Frågor?

Vad omfattar avtalet?

Med rekryteringstjänster avses tjänster som externa rekryteringskonsulter ska tillhandahålla i samband med rekrytering av personal till avropsberättigade.

Ramavtalet omfattar inte uppdrag som innefattar att stödja avropsberättigade med den löpande verksamheten, till detta ska Kammarkollegiets ramavtalet för bemanningstjänster användas.

Ramavtalet omfattar

- Kompletta rekryteringsuppdrag
- Delar av rekryteringsprocessen
- Senior rekryteringskonsult timme
- Junior rekryteringskonsult timme
- Tilläggstjänster:
 - Bakgrundskontroll
 - Nivå 1
 - Nivå 2
 - Nivå 3
 - Search
 - Second opinion

Rekryteringsprocessens steg

1. Uppstartsmöte inklusive upprättande av tidsplan
2. Framtagande av behovsanalys och kravprofil
3. Framtagande av annons inklusive val av media samt sökning i CV-databaser
4. Urval av kandidater
5. Intervjuer
6. Tester
7. Eventuell andra intervju
8. Kandidatpresentation
9. Referenstagning
10. Beslut och eventuell säkerhetsprövning av kandidat
11. Återkoppling till kandidater
12. Uppföljning av genomförd rekrytering

Delområden

- Rekrytering av kontorspersonal
- Rekrytering av chefer
- Rekrytering av specialister
- Rekrytering av IT-chefer och IT-specialister

Ramavtalsområden

Regionindelning NUTS 2 :

- Mellersta Norrland
- Norra Mellansverige
- Småland med öarna
- Stockholm
- Sydsverige
- Västsverige
- Östra Mellansverige
- Övre Norrland

Ramavtalet

Avtalsperiod: 2024-11-23 - 2028-11-22.

11 Leverantörer:

TNG group AB (8)

Amendo Bemanning & Rekrytering AB (6)

Adecco Sweden AB (17)

Poolia Sverige AB (22)

Novare Public HR AB (26)

Academic Work Sweden AB (8)

Experis AB (23)

Nordic recruitment Group AB (3)

Source Executive Recruitment Sweden AB (12)

Randstad AB (13)

Chefspoolen i Sverige AB (6)

Rekrytering av kontorspersonal

Den stora merparten av en avropsberättigads anställda ryms inom denna kategori. Det är personal som kan ses som generalister som har breda allmänna kunskaper inom sitt yrkesområde.

Kompetenserna är därtill vanliga på marknaden och personal relativt enkel att rekrytera. Det är personal som avropsberättigade i allmänhet behöver för att kunna uppfylla sina ålagda uppgifter.

Det kan handla om anställda som arbetar inom juridik, ekonomi, IT, administration, kommunikation, internservice och HR. Trots benämningen på delområdet inkluderar det även personal som mestadels inte arbetar på kontor.

Rekrytering av chefer

Med chef avses någon som företräder arbetsgivaren, leder och fördelar arbetet samt har personal och budgetansvar. Rekrytering av IT-chefer ingår inte i detta delområde utan ingår i stället i delområde rekrytering av IT-chefer och IT-specialister. Vidare omfattas inte rekrytering av myndighetschefer som generaldirektörer eller motsvarande av denna upphandling.

Rekrytering av specialister

Med specialist avses en person som besitter expertkunskap inom ramen för ett visst yrkesområde. En specialist kan exempelvis vara en jurist som besitter expertkunskap inom ett visst rättsområde eller en ingenjör som är expert gällande en viss typ av konstruktioner. Exempel på specialister kan även vara forskare och professorer.

Rekrytering av IT-chefer och IT- specialister

Med IT-specialist avses en person som besitter expertkunskap inom IT-området. En IT-specialist kan exempelvis vara en IT-säkerhetsspecialist eller en IT-arkitekt. IT- chef avser någon som företräder arbetsgivaren, leder och fördelar arbetet samt har personal- och budgetansvar och verkar inom IT-området.

Avropsordning

Kombinerad avropsordning, rangordning samt förnyad konkurrensutsättning.

- Rekrytering av kontorspersonal upp till 4 personer – Rangordning
- Rekrytering av kontorspersonal volymrekrytering fler än 4 personer – FKU
- Rekrytering av chefer – FKU
- Rekrytering av specialister – FKU
- Rekrytering av IT-chefer och IT-specialister – FKU

Rangordning

- Avropa från ramavtalsleverantör som är rangordnad nr 1. Om nr 1 inte kan leverera ska avrop göras från den leverantör som är rangordnad som nr 2, osv.
- Ramavtalsleverantören ska lämna bekräftelse till avropsberättigad om ramavtalsleverantören kan tillmötesgå avropande myndighets behov. Avropssvar ska lämnas inom den i avropsförfrågan angivna tiden.
- Avrop vid fast rangordning görs via telefon eller e-post.

Förnyad Konkurrensutsättning

1. Avropsberättigad ska skicka en skriftlig avropsförfrågan till samtliga ramavtalsleverantörer på det aktuella ramavtalsområdet.
2. Avropsberättigad ska ange en tidsfrist som är skälig för att lämna avropssvar. Tidsfristen ska fastställas med hänsyn till uppdragets komplexitet och omfattning. Ramavtalsleverantör som vid avropet inte kan erbjuda efterfrågade tjänster är skyldig att svara varför denne inte kan göra det.

3. Avropssvar ska vara skriftliga och avropsberättigad får ta del av innehållet i dessa först när den angivna tidsfristen för att inkomma med avropssvar löpt ut.

4. Kontrakt tilldelas den Ramavtalsleverantör som lämnat det ekonomiskt mest fördelaktiga avropssvaret enligt valda tilldelningskriterier.

Kravkatalog

1. Konsultens/konsulternas erfarenhet
2. Intervju och anbudspresentation
3. Beskrivning av arbetssätt och metoder
4. Referenser och case
5. Tester
6. Lokalkontor och plats för genomförande
7. Leverans av tjänst
8. Pris
9. Resor
10. Informationssäkerhet
11. Säkerhetsskydd
12. Personuppgiftsbehandling/GDPR
13. Rekryteringsverktyg
14. Tillgänglighet
15. E-handel

Pris delområde Kontorspersonal

Rangordning (1-4)

- Fast pris för komplett rekrytering samt delar av rekryteringsprocessen
- Prisfaktor 1,6
- Fasta timpriser för rekryteringskonsulter
- Fasta priser samtliga tilläggstjänster
- Rabatt för tillkommande kandidat

Förnyad konkurrensutsättning (fler än 4)

- Samtliga tjänster prissätts vid avropet

Pris övriga delområden

- Fast pris för komplett rekrytering samt delar av rekryteringsprocessen
- Prisfaktor 1,6 (chefer och specialister) och 1,7 (IT-chefer och IT-specialister)
- Fasta timpriser för rekryteringskonsulter
- Övriga tjänster prissätts vid avropet
- Rabatt för tillkommande kandidat

Exempel Pris

Exempel 1 : avrop från delområde kontorspersonal

Rekrytering av administratör med tänkt slutlön 40 000 SEK samt bakgrundskontroll nivå 1

$$\text{Pris} = 40\ 000 * 1,6 + 1500$$

$$\text{Pris} = 65\ 500 \text{ SEK}$$

Exempel 2 : avrop från delområde IT- chefer

Rekrytering av IT-chef med tänkt slutlön 80 000 SEK endast delmoment tester

$$\text{Pris} = 80\ 000 * 1,7 * 0,15$$

$$\text{Pris} = 20\ 400 \text{ SEK}$$

Avropa

Avtals och stöddokument

- Ramavtalets huvuddokument
- Allmänna villkor
- Kravkatalog
- Kravspecifikation inkl prisbilaga
- Vägledning rekryteringstjänster
- Redovisning hållbarhetskrav
- Redovisning informationssäkerhetskrav
- NUTS indelning
- Mall PUB avtal
- Mall säkerhetsskyddsavtal nivå 1-3
- Avropmall (makrofri)

- Kontaktuppgifter till leverantörerna
- Frågor & Svar
- Nyheter och aktuell information om avtalet

Frågor?

Hör gärna av er

Rebecka Lindvall – Ramavtalsansvarig

Kontaktuppgifter:

Rebecka.Lindvall@kammarkollegiet.se

08-700 06 63